

FEDERIKO DA MONTEFELTRO VE EFSANE BURNU

Daha iyi görebilmek için estetik isteyen adam

Federico da Montefeltro anlatıla gelen efsaneye göre, tarihte bu amaçla estetik burun ameliyatı geçirmiş tek şahsiyet!

Op. Dr. Serhat Totan

Tıp biliminde adı en uzun olması nedeniyle en zor akılda kalan uzmanlık dalı Estetik Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi olsa gerek. Toplumda ise genelde estetik cerrahi veya plastik cerrahi olarak kısaltılarak kullanıldığını görüyoruz. Latince köküne bakıldığında plastik, yeniden şekillendirme anlamına gelirken, rekonstrüktif ise yeniden yapma, tamir etme anlamında kullanılır. Çok genel anlatımla yaralanmış, hasar görmüş bir yapıyı onarıp yeniden eski haline getirme işlemini rekonstrüktif cerrahi olarak tanım-



larken normal olanı ideal normlara ulaştırma gayreti de estetik cerrahi olarak adlandırılıyor.

Estetik cerrahide hedef normal olan bir bölgeyi ideal normlara ulaştırmaktır dedik. Bu işlemin de üzerinde çalışılan organ her ne ise (burun, kulak, meme gibi) onun görünümünü - varolan fonksiyonunu bozmadan - ideale ulaştırmak hedeflenir. Ama bir organa estetik yaparken başka bir organın fonksiyonunu iyileştirmek pek akla gelmez bir uygulama değildir.

Tarih kitaplarına bakınca çok ilginç bir şahsiyet ile karşılaşırız. Yaşamı ile ilgili çok ayrıntı yok. Ama onca asaleti ve gücüne karşın tarihe burnuyla adını yazdırmış. İtalyan Rönesansı'nın önemli isimlerinden Urbino Dükü **Federico da Montefeltro**'nun tek amacı daha iyi görebilmektir !!!

Evet yanlış okumadınız...daha iyi görebilmek!

Anlatılabilen efsaneye göre, tarihte bu amaçla estetik burun ameliyatı geçirmiş tek şahsiyet kendisi olsa gerek!

Urbino, Floransa'nın 200 km kadar doğusunda yer alan ve Baba Montefeltro'nun ilk dük ün-

vanını aldığı bir yerleşim yeri olup, babasından sonra dük olan Federico da bu bölgenin tek hakimi olarak uzun süre hüküm sürmüştü.

Bir rivayete göre 1453 yılında da Napoliten ordusunu sıtma salgını vurunca, sıtmaya yakalanan Dük Montefeltro da bu hastalığın etkisiyle, başka bir rivayete göre de 1450 yılında kayınpederinin Milan dükü olması kutlamaları sırasındaki bir kaza sonucunda bir gözünü kaybeder.

Kemerli koca burun

Tek gözlü dükün, aslında görüş alanı kısıtlan- sa da normal yaşamını sürdürebilmesini bekleriz... Ancak gelin görün ki önünde iki büyük sorun vardır: Birincisi çevresinde kendisine suikast gerçekleştirme ateşleriyle yanıp tutuşan çok sayıda

düşmanı olması, ikincisi ise karşı taraf görüşünü tamamen kapatan kemerli koca burun. Burnu o denli kemerliydi ki sağda yer alan bir nesneyi ya da kişiyi sol gözü ile sağa bakarak görmesi neredeyse olanaksızdı! Bu da görmeyen

tarafından sürekli birileri tarafından suikasta uğrama endişesi nedeniyle hayatını dayanılmaz hale getiriyordu. İşte bu sebeptendir ki Dük hazretleri, daha iyi görebilmek için burnunun kemerini aldırarak ilk kişi olarak tarihe geçmiştir.

Dük bu burnuyla tarihe adını yazdırmış yazdırmasına da, bunun gerçek mi yoksa efsane mi olduğu tartışması günümüze kadar devam etmiştir. Bir grup araştırmacı da o tarihte böyle bir ameliyatın dokümantasyonunun olmadığı ve zamanın barok etkilenmesi ile düke destansı bir kahramanlık atfetmek amacıyla yaratılmış bir efsane olduğu fikrinde birleşmişlerdir.

Gerçek her ne olursa olsun, İtalyan tarihinin önemli liderlerinden kabul edilen Frederico da Montefeltro yaptıklarından ziyade burnuyla tarihe geçmekten kurtulamamıştır.

1. Winters HPJ: Federico de Montefeltro, Duke of Urbino: The story of his missing nasal bridge. Br J Plas Surg. 1982: 247-250

2. Santoni-Ruigi P, Massei A: The Legend and the truth about the nose of Federico, Duke of Urbino, Br J Plas Surg. 1982:251-257



Dijital Kültür

Tanol Türkoğlu

tanolturkoglu@gmail.com

DİJİTAL KAFA, DİJİTAL KUM!

(Wikileaks'in son sızdırması gerçek olabilir mi? CIA tüm dünyada akıllı telefonları, televizyonları kullanarak ortam dinlemesi yapabilir mi? Otomobilleri uzaktan kontrol edebilir mi? Tüm bunların kanser ile ne ilgisi var?

Wikileaks yine sızdırdı! #Vault7 (Kasa Dairesi 7) başlığı ile yayınlanan bu dokümanlar temelde CIA'nin siber güvenlik alanındaki gücüne ve onun kontrolünü nasıl kaybettiğine işaret ediyor. Oysa genel kanı ABD'nin Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA) bu alanda CIA'den kat kat üstün olduğu yönündeydi.

Wikileaks'in iddiaları önemli. Buna göre CIA'nin elinde şu tür siber, dijital imkanlar var: CIA belli başlı ABD firmalarına kendine çalışan yazılımcıları yerleştiriyor ve onlar sayesinde tüm dünyada kullanılan bu yazılımların içine sızacak kodları ekletiyor (örn. MS Windows).

CIA popüler "zeki" mobil telefonları (örn. iPhone, Android) birer kayıt cihazı olarak kullanabiliyor, cihazın bulunduğu mekandaki konuşmaları kayıt edebiliyor. CIA ortam dinlemesini Samsung akıllı TV'leri kullanarak da yapabiliyor.

CIA ayrıca ücretsiz telefon/video konuşma imkânı sunan Skype yazılımıyla yapılan görüşmelerdeki sesleri metne çevirip, metin olarak saklayabiliyor. CIA üstünde elektronik devre bulunan otomobilleri uzaktan kontrol etmeye çalışıyor ve bu sayede arzu ettiğinde bu araçların kontrolünü ele geçirmeyi hedefliyor (böylece kaza yapmalarına sebebiyet verebileceğinin altı çiziliyor).

CIA'nin elindeki nasıl bir güçse bu tür bir siber korsanlık faaliyeti yaptığında ardında öyle izler bırakabiliyor ki bunu takip edenler kendilerini Rusya'nın karşısında buluyor ve işi Rusların yaptığı hükmüne varabiliyor. Wikileaks'in iddiasına göre CIA bu gücün kontrolünü kaybetmiş durumda. Yani kimbilir bu bilgiler ve imkanlar kimlerin eline geçmiş?

Bunlar acaba üretilmiş yalanlar mı yoksa bir başka gerçek- ötesi (post-truth) durumla mı karşı karşıyayız? Mesela bu sızdırma "rakip" NSA'nin bir işi olabilir mi? CIA'yı önce yücelt (müthiş bir siber güce sahip olduğu gerçeği) sonra da yerin dibine sok (bu gücün başkalarının eline geçmiş olması).

Şöyle bir temel değerlendirme öteden beri var: ABD ve bazı müttefik ülkeleri Echelon adı verilen bir sistem ile yeryüzündeki tüm dijital iletişimi izleyebilir, kayıt edebilir. Sadece sesli, görüntülü iletişim değil, eskinin fakslanan metinleri bile. Zaman zaman bu gerçek su yüzüne çıkar gibi olduğunda büyük bir gürültü patlatılıyor. "Yok efendim bu nasıl olur?" diye. Neden olmasın? Şu kuralı ne çabuk unuttuk: **Bedava yemek yoktur!**

Çoğu hizmet ucuzdan da öte bedavaya sunuluyor İnternette. Eposta hesabı, sosyal medya kullanımı, arama motorları vb. En masum haliyle bile bu ücretsiz altyapılar abonelerin kullanım özelliklerini kayıt ederek bu verilerden bir profil oluşturmaya çalışıyor: "Bu kişi nasıl birisi?"

Yeni tür tanıma yazılımlarının, sosyal medyadaki bir kaç düzine etkileşiminizi (neleri LIKE ettiğiniz gibi) baz alarak sizi en yakınınızdan bile daha iyi "tanıyabildiğinden" bahsediliyor. O halde dijital kafamızı dijital kuma sokalım. Çevremizde kullandığımız tüm bu elektronik cihazlarla kanserin bir ilişkisi olabileceğine nasıl yüz çeviriyorsak, birinin bizi gözetliyor olabileceğini de yok sayalım. Sonra da alt kattan birisi çıkıp gerçek-ötesi şeyler mırıldandığında onu gerçekçi olmamakla, gerçekleri çarpıtmakla suçlayalım.